

American Way of Death o el nou rostre de la Dama

Montserrat Roig

Ja han arribat, ja els tenim ací: a Madrid acaben d'inaugurar un Tanatori, un hotel de la mort on els vius són preservats d'aquest mal inguarible. La pressa dels nostres dies ho mana, ens diuen els entesos. Així, els nostres *the lost one* podran ser enterrats o bé convertits en cendres des de vint mil pessetes i en només dues hores. Els locals són espaiosos, dissenyats amb línies funcionals, i tenen dues cafeteries, una biblioteca per a la gent del barri, i unes saletes privades perquè la gent deixi anar un dolor mesurat i delicadament cronometrat.

La pena s'escola sense fer remor i sense amoinar els de fora, perquè avui dia és de mal gust manifestar el dolor de la mort. Si vols que els qui t'han deixat no facin angúnia, pots pagar una mica més i els especialistes s'encarregaran que els teus morts quedin bufons, ben afaitats, clenxinats i fins i tot una mica perfumats. L'educació moderna exigeix que la mort no existeixi, ni tan sols en la manifestació externa dels qui queden.

No creia, la veritat, que l'American Way of Death ens arribés tan de pressa i amb la nostra aquiescència. Però l'actual modernitat accepta tota classe de novetats, sense

preguntar-se per a què serveixen. El combat occidental per a demostrar a la terra que som immortals està arribant al paroxisme. No permeten que els qui se'n van ho manifestin amb teatre —un dels escassos recursos que ens quedaven per a suportar la mediocritat—. Abans, el gest ritual no solament era acceptat, sinó exigít. Te'n podies anar tot fent una ganyota de fàstic, amb ràbia melodramàtica o amb un bri d'ironia. Conten que l'inefable senyor Llanas, en veure com s'acostava el moment del comiat de la seva existència, va demanar el barret i, amb polidesa, va dir:

—¡Passi-ho bé, senyor Llanas!

Però l'època dels senyors s'ha exhaurit. Als grans hospitals hi ha dos tipus d'agonitzants que els metges i les infermeres consideren enutjosos: els qui criden perquè no volen tocar el dos o els qui no ajuden la ciència i han decidit dimitir. El pitjor dels pecats, per als científics, és l'elecció de la pròpia manera de morir. Hi ha unes regles que cal respectar i la més important de totes és anar-se'n sense expressar què penses d'aquest fet.

Els qui es queden tampoc no tenen el dret de manifestar-ho. Ha desaparegut el dol extern, no hi ha temps per a plorar, per a cantar les absoltes, per a anar a poc a poc cap al ce-

mentiri darrere el cotxe de morts. Per això, ara, l'estat t'ho facilita: pots fer aquesta feina en molt poc temps i no gaires calés, i així t'estalvies de tenir el mort a casa, de rebre el condol, d'oferir a la companyia la retafia de l'àvia que ens ha deixat. I el ritual ja no s'acabarà amb allò de: «i que bé que us ha quedat, ¡sembla tanmateix que respiri!». Perquè és una falta d'educació demostrar la teva pena amb paraules. Això només es fa ajaguts al sofà del psiquiatre.

És una llàstima: els sospirs, les llàgrimes, l'exteriorització del dolor, eren benefactors per als qui es quedaven. Les mirades de complicitat, l'esbós de somriure que acabava en un «¡no som res!», donaven un sentit a l'existència. Et confirmava en l'alegria de viure. Era l'evidència d'haver guanyat, de moment, la partida contra la dama de la falç.

Aquest reducte de venjança de delit d'immortalitat només quedarà per als poetes. Per això Vicent Andrés Estellés diu: «No vull morir i sé que em moriré». Però, aviat, els poetes faran tanta nosa com aquests que encara s'entesten a morir entre els seus llençols. Els agonitzants domèstics es convertiran en un autèntic perill per a la neta, profilàctica i feliç organització de l'estat.

**ÉS MOLT SENZILL:
COL.LABOREU
AMB LA CRIDA**

En/Na.....
Carrer..... n.º..... de..... c.p.....
Tel..... Vull col.laborar amb la Crida a la Solidaritat.
Envieu-me més informació
Envieu-ho a: Av. Mistral, 75, 41.08015 BARCELONA

café *claca* Presenta

LOS LUNES DE
MARGOT

Personajes invitados
por el Maestro Venegas
Lunes, a las 12 noche

DI GIORNO

SOY COMO SOY

Jueves, viernes
y sábados
a las 12.30 noche

San Martín, 3. Reservas al teléfono 351 89 75